monente Lommio, (*e*) ſiti inexplebili in hac ſpecie morbi maxime urgente, urina pauca lixivialis colore rubescente & lateritio, ac, morbo in ſummum aucto, reſpiratione difficili, & in ſitu ſupremo vix aut non omnino peragenda.

Tumor diffuſus hunc morbum ab hydrope inter peritonæum & muſculos abdominis diſtinguit, in quo fere ſemper circumſcriptus tumor eſt, plerumque etiam in anteriore parte abdominis ſitus eſt hic morbus, neque ex ſitu ægri mutato tumor, ut in aſcitide, locum ſuum variat; lente etiam increſcit hic morbus, neque adeo ſubito aquoſas ſanguinis partes abſtrahit, ut ſiti moleſta afficiantur ægri, aut urinæ quantitas notabiliter minuatur, ſed quæ quantitati potus, ut in ſanitate, reſpondeat, colore manente naturali; reſpiratio etiam, quando tumor in immenſam molem augetur, haud ita valde impeditur.

Exemplum autem hujus morbi maxime memorabile inter Tulpii obſervationes legere eſt. (*f*)

Ex ſymptomatum hujus ſpeciei hydropis enumeratione, inter eum atque aſcitem facile admodum & manifeſtum adparet diſcrimen; ſed in cyſtico abdominis hydrope ſymptomata haud ita facile diſtinguuntur.

Hydrops Cyſticus forme oritur, ex aquæ collectione intra dilatatum glandis cavum, aut in membranis cellularibus, quæ diſtentione veſiculas aut ſaccos formant, nec forte us-

(*e*) Obſervat. Cap. de hepat. Lib. 2. obſ. 12.

(*f*) Lib. IV. Cap. XXXXIV.

usquam, uti a quibusdam aſſeritur, in vaſis dilatatis conſtat.

Iſtæ veſiculæ & ſacci, ubi auctiores ſunt, attrectati, veluti Hydatides altius poſitæ ſentiuntur; ubi vero in tantam increverunt molem, ut abdominus cavum impleant, ab aſcite vix diſtingui poſſunt; quo in caſu in morbi hiſtoriam & progreſſum diligenter inquirendum eſt, & ſymptomata præſentia accurate ſunt examinanda.

Æger hic ferme, ut in peritonæi hydrope, dolorem obtuſum & tenſionem ſentit, quibus tumor ſuccedit; progreſſus tardior eſt quam in aſcite, & quando veſiculæ viſcerum alicui adnectuntur, æger interdum molem ſeu pondus ab altero in alterum ventris latus dilabi ſentire videtur; reſpiratio minus ferme quam in aſcite afficitur, corpus multo facilius ſuis fungitur officiis, & urina pro potus ratione copioſior eſt.

Abdomen in hoc morbo nullatenus ullis medicamentis minuitur, ipſeque morbus interdum per annos aliquot ſine gravi aliquo incommodo perdurat.

Ubi ſacculi in Jecore aut Liene inſunt, perceptu difficillimi ſunt, aut ubi parvuli complures ſunt per cavum abdominis ſparſi.

Aſcites facilius ab ovarii hydrope quam a priore ſpecie diſtinguitur.

Ovarii hydrops ab obtuſo incipit dolore, & ponderis ſenſu in altero Hypogaſtrii latere, quem tumor circumſcriptus comitatur; ægræque hanc morbi ſpeciem absque ullo

ullo notabili valetudinis impendio perferunt; vires concoctrices vigent & valent, ſæpe etiam concipiunt & liberos pariunt; ſolita quoque in hoc morbo manet urinæ copia, interdum in lateris effecti femore tumor accidit, atque hoc morbi ſignum eſt pathognomonicum; admotum autem difficile eſt inter hunc & aſciten diſcrimen, ubi eo increvit, ut abdominis cavum impleverit, nec niſi per ſymptomata ſupra memorata percipi poteſt, quamvis ſæpe etiam abdominis dolor & vomitus adſit.

Aſcites a Tympanite duobus hiſce ſymptomatibus diſtinguitur; nempe in tympanite abdomen percuſſum inſtar tympani ſonitum reddit, æger etiam, licet abdomen multum diſtendatur, multo tamen levius & facilius ſe habet quam in aſcite.

Hunc ergo in modum diagnoſi conſiderata, ad morbi hiſtoriam pergimus.

§. III. *SERIES ET ORDO SYMPTOMATUM.*

Aſcites ferme a magna incipit urinæ inopia, coloris flavi rutili intenſioris, comitante intercute pedum tumore, qui veſpere multum augetur, nocte vero e corporis jacentis ſitu ſubſidit & deturget, mane autem per faciem apparet inflatio hydropica, præſertim in ſuperciliis, aut in manu alterutra, in quam æger per noctem incubuerit; valida adeſt ſitis, & abdomen ſenſim impletur fluido, quod unamquamque ejusdem altitudinis partem æqualiter premit; ægro ſtante, hypogaſtrii regio admodum diſtenditur, jacente vero & in poſitu ſupino, inferior lumborum regio diſtenditur & Diaphragma ſurſum premitur; dyſpnea adeſt cum tuſſi ſicca, febris quædam quamvis ferme levis, cum inſigni laſſitudine, anorexia, magna alvi adſtrictione, macie & ſuperiorem extremorum defectione, pulſu etiam exili, crebro, duro quodammodo & tenſo; morbo invaleſcente, in viris ſcrotum, femora & penis, in fæminis labia pudendi & femora magnopere diſtenduntur. (*g*)

Ubi tanta eſt aquæ copia, quanta totum abdomen impleat, tum reſpiratio adeo difficilis evadit, ut æger, ne ſuffocetur, erectus dormire cogatur, ſomno interim moleſto, interdumque aliquantulum pituitæ cruentæ expuat, & ſæpe in extremo morbi ſtadio, e naribus hæmorrhagiæ cum ulceribus, gangrenis & viſcerum ſphacelis apparent.

§. IV. *RATIO SYMPTOMATUM.*

Horum plerumque ſymptomatum ratio ex ipſius morbi natura facile patet.

Ab aqua in membranam cellularem effuſa tumores exoriuntur, qui ſecundum ſtatum & ſitum corporis ſuum etiam ſitum mutant, nunc in manibus, pedibus, facie, nunc in ab-

(*g*) Sauvages Noſolog. Method. Vol. V. Claſſ. X. pag 328, 329.

abdomine obverſantes; & intra abdominis cavum collecti dyſpnæam & tuſſim ſiccam efficiunt.

Urina exigna eſt & admodum intincta, eo quod aquæ moles, quæ per renes tranſire debebat, in membranam cellularem effuſa eſt; eandemque ad cauſam ſitis eſt referenda, præcipue ſi huic accedat, humorum acrimonia & ſalſitudo huic auctior facta.

Anorexia & alvus durus, viſcerum chylopoieticorum macerationi & ventriculi tono delecto attribuenda ſunt.

Macies tam a paucitate nutrientium fluidorum, quæ concoctione parantur, quam a generali fluidorum acrimonia exoritur; & a cauſis ſimilaribus quibus febris lenta inducitur, ſanguis diſſolvitur & tuſſiendo exſpuitur, aut e naribus crebris hæmorrahagiis defluit, quibus gangrenæ ſuccedunt & mox mors conſequitur.

§. V. *CAUSÆ ASCITÆ SPECIATIM.*

Quoniam fuſe adeo de hydrope in univerſum diſſerrimus, ejusque cauſas generaliores enarravimus, pauciora reſtant dicenda de iis, quæ ſpeciatim aſciten inducunt; quum ſupra oſtenſum ſit, plerasque illic memoratas, poſſe hanc etiam morbi ſpeciem producere.

Quare breviter omnino eas cauſas monſtrabimus, ad quas aſcites præcipue, magis quam ulla alia morbi ſpecies originem ſuam refert & ex iis creberrimæ ſunt & maximæ.

1°. Quæ ad auctæ effuſionis caput, pertinent, illumque ejus capitis caſum, qui a preſſura in extrema vaſorum aucta oritur, e ſanguinis ſcilicet in ſyſtemate venoſe accumulatione, ex obſtructionibus ſanguinis curſui factis per Pulmones, Cor, Ventriculum, Jecur, Lienem, Omentum, Uterum aut aliud quodvis viſcerum, quæ intra abdominis cavum continentur; præſertim vero ex obſtructionibus Jecoris & Lienis, quoniam venæ ſanguinem a præcipuis abdominis viſceribns referens, ad jecur defert, per quod tranſit, antequam venam cavam ingrediatur; ſi iſtud igitur viſcus obſtruatur, id in cauſa eſſe poteſt, ut a vaſorum extremis in abdominis cavum, præter naturam, effuſio fiat.

2°. Præter haſce obſtructiones, quæ ſæpenumero ſanguinis accumulationem in venoſo abdominis ſyſtemate creant; iidem effectus ex alia cauſa ſequuntur, quæ non raro intervenit, ſolitarum nempe evacuationum, veluti menſium & hæmorrhoidum, ſuppreſſis; atque aſcitæ ex iis cauſis exorientis, exempla aliquot jam ante in prima ſectione memorata ſunt.

3°. Aſcites porro præcipue ex veſicularum & ſacculorum ruptura efficitur, quæ ſæpius in abdomine quam in ullo alio corporis cavo accidit. (*h*).

4°. Alia demum aſcitæ cauſa eſſe poteſt, obſtructio facta lymphæ, per tranſitus generales redeunti, quæ in quibusdam majorum Lymphaticorum vaſibus rupturam efficiat. (*i*)

§. VI.

(*h*) Medical Eſſays Vol. V. p. 2. art. 64. —— Act. Haffnienſ. Vol. V. Obſ. XII. De Haen Rat. Medend. Vol. 2. p. 5. Cap. 2. §. 2.

(*i*) Mortons Phtiſiologia Lib. I. Cap. X.

§. VI. *PROGNOSIS.*

Ut varia ſit, oportet, pro variis cauſis morborum inducentibus. Ubi a ſchirris & obſtructionibus in viſceribus abdominalibus oritur, ex infelici, vulgo, medicorum ſucceſſu in hiſce morbis tractandis, eorum cauſas inveniendi, & remedia quæ eas tollant, adhibendi difficultas apparet. Hydropes igitur ab hiſce cauſis oriundi raro curationem radicalem admittunt, & ſanatio imperfecta (ſeu palliativa ut aiunt) ſolum eſt exſpectanda.

Eſt quodam prodire tenus ſi non datur ultra.
Hor.

Prognoſis autem potius ad ipſorum morborum hiſtoriam pertinet, quorum hydrops magis quaſi effectus exiſtimetur.

Obſervandum tamen eſt hydropes iſtis ex cauſis oriundos, nequaquam, propter ſolam illas cauſas amoliendi difficultatem, negligendos eſſe: cum facile oſtendi poſſit, morbos illos, ſeu morbi cauſas, diu quidam ſubſiſtere poſſe, *ſed multum ab ipſis ſymptomatibus aggravari*; quæ igitur omni, quo fas ſit, modo amovenda ſunt.

Quando Hydrops in cyſtide intra abdominis cavum continetur, Prognoſis tum proclivior erit, quod ejusmodi hydropes interdum per annos complures ſine magno ullo incommodo durent.

Ubi Aſcites ex evacuationum ſuppreſſione oritur, Prognoſis pro majore aut minore eas reſtituendi difficultate, ſe habebit.

§. VII.

§. VII. *MODUS MEDENDI.*

Quandoquidem omnia medicamina in una aliqua hydropis ſpecie adhibita, ſimiles fere in omni alia effectus produnt, heic tantum generalis curandi ratio proponenda videtur.

Et primo, ubi Hydrops ex aucto ſanguinis momento, ab aucta arteriarum actione effecto, exoritur; hic indicationes ſunt, primum, aucta arteriarum actio tollenda & minuenda eſt, dein Hydrops ejus effectus amoliendus eſt.

Ad primum obtinendum, remedia vulgo in caſibus ſyſtematis inflammatoriis uſurpata, hic utiliter adminiſtrabuntur; & a pluribus medicis practicis venæſectionem utiliſſimam eſſe compertum eſt. Cujus in Hydropibus, ab hac cauſa veriſimiliter, oriundis, efficaciam commodam, & ſingularem mecum communicavit Medicus Ingenioſus & amicus meus Darwin de Lichfield in Anglia. (*)

Hy-

(*) Quidam annos natus plus minus triginta ſpiritibus bibendis multum deditus, Aſciten, & in extremis inferioribus Anaſarcam contraxerat, reſpiratione moleſtiſſima comitante, de dolore quem in jecoris regione perſentiebat, querebatur, cum pulſus ſimul plenus & creber adeſſet. Venæ ſectionem tertiam ſubiit, ſanguisque ſemper diatheſin inflammatorium monſtrabat; Ter medicamentum cum Mercurio dulci catharticum uſum eſt, dein vomitu, & poſtea aliquamdiu cortice & Chalybe pro more preſcripto. Quo pacto prorſus convaluit, & ab hoc tempore, per annos jam quinque, ab omni querela aut in commodo hydropico immunis perſtitit.

Hydropum vero cauſa maxima ut ſæpius ſupra dictum eſt ex obſtructionibus oritur, qua ſanguinis accumulationes in venis majoribus efficiunt.

Iſtæ autem obſtructiones e variis cauſis pendent, & in diverſis ſyſtematis venoſi partibus ſitus ſuos habent, æque varios.

Curationis indicationes pro morbi varietate varianda ſunt, rationes etiam ineundæ quæ hiſce indiciis reſpondent.

Hic autem pleniorem rationum, quæ huic rei inſerviunt, enumerationem inhoare, inſtituti noſtri ratio, non patitur; ita enim in variam disquiſitionem diſtineremur, de natura ſcilicet variorum morborum, quales ſunt Pulmonum obſtructiones, variæ Catarrhorum ſpecies, varii etiam pulmonici affectus. &c. &c.

Ex cauſis iſtis multum feliciter ſubmoveri poſſunt; quo in caſu, ſymptomata hydropica ſponte ſua evaneſcunt. Medici tamen plerumque cauſas illas tolli deſperantes, coguntur, quoque modo potuerit ſeſe ad earum effectus amovendos accingere, ad aquam nempe hiſce cauſis elluſam, evacuandam. Quod quidem duobus ferme modis efficitur.

1°. Fluidorum elluſorum abſorptionem iterum promovendo, eaque mox per quædam corporis emunctoria evacuendo.

2°. Apertura artificiali, paracenteſi ſcil. aquam hydropicam emittendo.

VOMITU.

In hydrope curando medicorum maxime, in emeticorum uſu ſubſidium maximum poſuerunt, quod ſolidorum oſcillationem & fluidorum motum præcipue augent; in iis autem adminiſtrandis ſumma adhibenda eſt mollities atque cautela, in ægris præſertim qui hæmorrhagiis obnoxii ſunt. Emetica enim ſtimulo ſuo abſorbendi vim admodum excitant, ut, quamvis continuo non ſequatur aquarum evacuatio, attamen (ſecundum immortalis SYDENHAMI obſervationem) (*k*) vomitu deſinente, purgatio vulgo inſequatur, quæ aquas abſorptas aufert, quo bis terve repetito aquæ tum vomitu tum dejectione evacuantur (*l*): ubi vero aquæ minore copia colliguntur, difficilius Emeticis exhauriuntur. (*m*)

Huic etiam Auctori in praxi fuit fortiſſima quæque Emetica præcipere; quod a Celeberrimo BOERHAVIO etiam adoptatum eſt: „ ſed fortia dari, ſæpe repeti, & ſine „ longa mora intermedia ſe mutuo excipere debent." (*n*)

Fortia hæc Emetica communiter utroque modo operantur tum emetico tum etiam cathartico. Quando tantillis adhibentur doſibus, ut vomitum non provocent, & crebro repetitis, copioſam liquorum aqueorum depletionem urina & dejectione efficiunt, ſæpeque etiam ſudorem copioſum excitant (*o*).

PUR-

(*k*) Oper. omnia Cap. de hydrope pag. 489.
(*l*) Ibid. pag. 493.
(*m*) Ibid. pag. 496.
(*n*) Aphor. 1245.
(*o*) MONRO an Eſſay on the dropſy pag. 56.

PURGATIONE ALVI.

In hujus morbi curatione naturæ conaminum contemplatio in magnam Catharticorum utilitatis opinionem medicos adduxit, ut natura ſæpius hac, per diarrhæam, quam ulla alia via ad aquam evacuandam tendat.

Cathartica & diuretica iis, quas per renes atque inteſtina creant evacuationibus non ſolum aqueorum in ſanguine fluidorum copiam minuunt, ſed ſtimulo etiam circulationis vim augent; unde exhalatio per arterias neceſſe eſt ut minuatur, ſimulque abſorptio per venas augeatur (*p*).

Verum in corporibus humanis quædam eſt Idioſyncraſia quâ facilius aut difficilius purgantur, quare ſenſibile corporis temperamentum hoc in caſu regula non eſt habenda, ut ait Sydenhamus: ſæpe enim accidit, ut qui robuſtioris ſunt conſtitutionis, facilius purgentur, ii autem qui habitu ſunt delicatiore fortiora Cathartica poſtulent. Cathartica etiam, quamquam ad excretiones aquoſas augendas conferunt; ſimul tamen ad ægri vires minuendas tendunt.

Ubi ægri oris & pectoris ſiccitate afficiuntur & affidue ſterni calore; ſi reſpiratio admodum difficilis eſt comitante tuſſi breviore, & interdum ſuffocatione magna etiam ſiti &c. mitiſſima (quando curatio palliativa, tantum indicatur) purgativa adhibenda ſunt: qualia Sal. Neutral. & Manna, Crem. Tart. Elect. Lenitiv. Tart. Solub. Tart. Vitriolat. Caſſia &c. Horum atque Clyſterum uſu alvus ſæpius ſolvendus atque abluendus eſt, lenia ſimul diuretica ſubacida & cardiaca ad urinam promovendam ſunt adminiſtranda; (*q*) lenia autem purgativa, niſi in his caſibus inutilia ſunt.

(*p*) Whytts Phiſiolog. Eſſays. pag. 86.

Purgativa hydragoga ſunt Elaterium, Scammonium, Gamboga, Jalapium, ſuccus Iridis (vulgo *flower de luce*). Mercurius etiam aliquando commodiſſime dari poteſt. Interdum Cathartico hydragogo altero quoque die adhibito, hydrops ſine alius medicinæ ope curatur. (*r*) Radix Senekæ, vel polygala Virginiana comperta eſt vim purgatricem, diureticam & ſudorificam exeruiſſe per Decoctum exhibita, in Hydrope univerſali & febre etiam comitante, optimo cum ſucceſſu; & licet Lien augeretur & dureſceret, tumor tamen & febris curata ſunt (*ſ*).

Cathartica Diureticis miſta vel alternis adminiſtrata vires ſuas invicem maxime augent; ubi vero Cathartica aquam non evacuant morbum admodum adgravant.

URINÆ VIA.

Diureticorum ea præcipue ſunt commoda, quod, cæteris paribus, minus quam aut Emetica aut Cathartica corpus

(*q*) Celeb. Storck ann. Medic. p. 1758. pag. 60.
(*r*) Ibid. p. ann. 1761. pag. 61.
(*ſ*) Memoir l'Academ. des Sciences l'ann. 1744.

pus turbent, minusque ægrum debilitent. In omni habitu delicato, & ubi magna eſt ſyſtematis mobilitas, ſola ex evacuantibus uſurpandæ ſunt.

Hic ejusmodi medicamentis utendum quæ ſtimulo ſuo & propria vi urinæ profluvium promoveant; ſed medicamenta fluida hujus generis, cum incertus ſit eventus quem effectum habitura ſint, ubi magna copia bibuntur, niſi proſint, ſemper nocent.

Inter Diuretica Radix Scillæ primum locum merere videtur; eaque ſola medicina Hydropes aliquot leviores ſanatos conſpexi: & in Morbi ſtatu inveteratiore ſymptomata ſemper levari, niſi fixus in ſterno dolor comitaretur, quo in caſu ſymptomata ſemper aggravabantur. Et hoc modo commodiſſime ſimul & utiliſſime ſumi videtur, nempe,

℞ Aq. Cinnamom ten ℥vj.
Acet. Scil. ut Ph. Lond. ℥ij.

Mane a jejuno tria cochlearia ſumpta erant & per diem unum cochlearium bis terve repetitum, nec unquam effectu ſuo deſtituta fuit medicina quum copioſum urinæ profluvium produceret.

Scillarum pulvis, modicis doſibus in Pilulas datus & ſæpius repetitus multo utilior eſt exhibendi modus, quam ipſa Radicis ſubſtantia recens, atque hac efficaciſſimum evadit diureticum.

Colchicum autumnale adeo a D. Storck celebratum, non æque hic efficaciter operatur ſe videretur, ea quam ejus tra-

tradit rationem: multo ſcillis inferior videtur & ubicunque utiliter adminiſtratum fuit, id ferme in levi morbi gradu accidit.

Ex Juniperi baccis cum centauria minore in vino infuſis liquor percolatus in potum communem adhibitus ſecundum Du Verney, optimos effectus dicitur elicuiſſe. (*t*)

Illuſtr. Van Swieten etiam ſæpe ſe ait obſervaſſe forte baccarum Juniperi Infuſum Aſciten & Anaſarcam curaſſe cum morbus non inveteraſceret (*u*).

Sales Alkalini, fixi præſertim, diuretica ſunt admodum efficacia.

Ingen. Sydenhamus libram geniſtæ cinerum cum Abſinthii vulgaris manipulo uno aut altero in libras quatuor vini Rhenenſis infundi præcipiebat, & ex liquore pure percolato uncias quatuor mane, poſt meridiem, & veſpere quotidie adminiſtrare ſolebat donec Hydrops ſanatus eſſet, indeque feliciſſimos ſucceſſus ſequi tradit (*w*).

Sales neutrales itidem, ex acidorum & alkalinorum miſtura parati ſæpe vim eximie diureticam exſerunt.

Monro ægrum hydrope univerſali laborantem ſanatum tradit, hauſtus ſalinos ter die ſumendo, cum hauſtu anodyno & in ea ſemidrachmam lixivii Tartari ſingulis noctibus

(*t*) Memoir l'Academ. des Sciences l'ann. 1703.
(*u*) Comment. de aphor .Boerhaav. Vol. IV. pag. 258.
(*w*) Oper. omnia tractat. de hydrope pag. 497.

bus ſub cubitum, & doſi nitri & Jalapii hebdomade (*x*).

Semen ſinapi, cæpa & allium utilia etiam diuretica ſunt. Cæparum uſu hydrops ſanatus traditur (*y*). Burnet quoque allii uſu Aſciten ſanari memorat, poſtquam æger multa alia medicamenta inutiliter abhibuiſſet (*z*).

Ill. Van Swieten e Combaluſier (*a*) ægri exemplum adducit, cui acetum ad uncias quinque vel ſex hauſtum, ad Aſciten curandum profuit.

Quia dejectio in hoc morbo, propter diureticorum uſum, rarior eſt quam conveniat, alvus tertio quoque die ſolvendus eſt (*b*).

Cantharides, quarum Hippocrates, in hoc morbo uſum tantopere commendabat, merito nunc omittuntur.

DISSIPATIONE.

Providendum eſt etiam ut perſpiratio reſtituatur (quamvis id in Anaſarcis ferme quam in aliis hydropis ſpeciebus utilius ſit) quoniam, ſi excretio per cutem augeatur, minor fluidorum copia in cava defertur.

Hæc autem promovenda eſt agitatione, frictione, arena calida, Hypocauſto aut Balneo, ſalibus alcalinis, tum fixis tum

(*x*) An Eſſay on the dropſy pag. 65.
(*y*) Miſcel. Curioſ. a. n. c. ann. 5, 6. obſ. 40.
(*z*) Theſaur. Medic. Lib. VIII. §. XII.
(*a*) Pneumato Patholog. pag. 535.
(*b*) Storck Ann. Medic. pag. 62.

tum volatilibus, & diaphoreticis leniter ſtimulantibus omnis generis, ſalibus neutralibus & mixturis, mercurii quoque uſu, ſi ejus effectus accurate verſus cutem dirigantur.

Opium ſæpe efficaciſſimum ſimul diureticum & ſudorificum eſſe compertum eſt, & Antimonio junctum certius agit: Cl. Monro tincturam thebaicam & vinum antimoniale magno uſui fuiſſe memorat. (*c*)

PARACENTESI.

Hæc operatio maximum ſucceſſum ſpondet, quando in recenti ſit hydrope; ubi non a viſcerum affectu aliquo, ſed a mera debilitate oritur, ab evacuationibus aut nimia tenuium liquorum copia ſubito epota corpore calido.

Ubi vero viſcerum cujusvis Schirrus hunc morbum comitatur, paracenteſis curatio eſt imperfecta & mere palliativa, ut aiunt, neque uſquam peragenda, niſi ubi medicamina ſuo effectu deſtituuntur.

Operatio hæcce raro quidquam præter levamen morbo temporarium adfert, & raro mors non mox inſequitur; iſtud autem ex hiſce duabus rebus maxime pendet, nimirum, quod operatio procraſtinetur, donec ægri vires fuerint exhauſtæ, & quod poſt operationem aër liberius ſit admiſſus.

Duo hæc ſunt quæ ſæpe morbo huic accidunt, quorum prius

(*c*) An Eſſay on the dropſy pag. 79.

prius ex ægri ſollicitudine provenit, quod libenter medicamentorum effectus eatenus experiri velit, donec ſola neceſſitas operationem ſubire cogat, ne ſuffocatio ſuperveniret.

Celeb. VAN SWIETEN e Benevoli (*d*) caſum quendam memorat, quo liberior aëris admiſſio in cauſa fuiſſe mortis ægro, manifeſte videbatur; ubi poſtmodum corpore refecto, in cava jecoris parte obſtructio quidem parva inveniebatur, ſed totum peritonæum putrefactum erat & ingens puris copia in abdominis cavo.

Duo Paracenteſeos exempla vidi, ubi feliciſſimus morbi exitus exſpectandus erat; uterque tamen æger, Chirurgi imprudentiâ, ex aëris, ut videtur, admiſſione mortuus eſt. Aquæ eductæ acrimonia prorſus vacuæ, ſed poſt mortem omnia viſcera in ſtatu erant putredinis; atque hæc, ſecundum Celeb. VAN SWIETEN, cauſa videtur, quâ tot Medici clari operationem hanc damnaverint. (*e*)

Venæ abdominis cutaneæ interdum inſigniter diſtenſæ & varicoſæ ſunt; iſtæ ſunt vitandæ; locus perforationi aptiſſimus, centrum eſt inter umbilicum & anteriorem ſpinæ Ilei proceſſum eo in latere, ubi fluctuatio maxime conſpicua eſt. Ægri ſitus recumbentis, quam in tripode aut cathedra ſedentis potior videtur; quum ſitus hic recumbentis ad Syncopes preveniendas multum conferat, quæ in aquam educendam toties comitantur funeſtæ. Ante perforationem cingulum quale ab Cl. ALEXANDRO MONRO Senior deſcribitur (*f*), ægro circumdandum eſt; aqua omnis ſimul eodem tempore educenda, cingulum arctius conſtrictum, prout aqua educitur, prohibet quo minus aliquid gravius accidat, ab amota in viſceribus preſſura; quorum vaſa, eo quod ante compreſſa fuerint, nunc facile dilatantur, & fluidis impulſis cedunt. Hinc minor ſolito portio ad extrema ſuperiora & caput fertur; hinc omnia Encephali vaſa collabuntur, & ſyncope mortifera inducitur. Poſt operationem Anodynum eſt præbendum, ad anxietates, ſpasmos & tormina præcavenda, quibus æger alioquin agitari ſoleat.

(*d*) Diſſertazioni di Ant. Benevoli pag. 126.
(*e*) Comment. de Aphor. Boerhav. Vol. IV. pag. 242.

Catharticum etiam ægri temperamento accommodatum, tertio aut quarto quoque die a paracenteſi datum, alvus ſæpe per aliquot poſtea hebdomadas in ſtatu naturali permanet. (*g*)

Si materia craſſior ſit quam ut per cannulam fluat, aut ſi hydatides aquâ immiſceantur, orificium incidendo dilatandum eſt. Et ubi viſcerum quodvis peritonæo adhærens duo cava efficit, quorum utrumque aquam includit, utrumque incidendum eſt. (*h*)

Ubi hunc morbum comitantur tumores intercutes in extremis inferioribus, ſcarificationes tum & puncturæ in iis locis ſæpe proſunt.

Si

(*f*) Medical Eſſays Vol. I. pag. 214.
(*g*) STORCK Ann. Medic. pag. 1758. pag. 60.
(*h*) Monro an Eſſay on the Dropſy pag. 210.

Si venter, paracenteſi quamvis jam facta, rurſus intumeſcat, ægerque rurſus magnum vitæ periculum ſubeat, ad aquam educendam rurſus facienda eſt, & quandoque ſæpius repetenda: ita enim ægrorum vitæ per menſes aliquot ſæpe producuntur.

Liquorum aſtringentium injectio in abdominis cavum, poſt aquas eductas, olim factitata, propter incommoda praxim illam conſequentia, nunc prorſus omiſſa videtur.

Ubi æger ſimul hernia laborat, aquæ interdum ſaccum intrant, atque etiam ubi ea abeſt, ſæpe umbilicum admodum diſtendunt, in feminis præcipue, easque partes inciſione eventu felici aperiri interdum fuerunt, id vero nequaquam periclitandum; quoniam humores per umbilicum equam pericl... educere difficillimum eſt, vulnusque in hac parte factum vix unquam ſanatur. Periculum præterea herniæ umbilicalis hanc in umbilico operationem vetare videtur.

Quando hydrops ex evacuationum, e. g. menſium aut hæmorrhoidum ſuppreſſione exoritur, conandum eſt, ut eæ reſtituantur, ſi opus ſit, & fieri poſſit: ſi vero id fieri nequeat, nitendum, ut effectus, quos earum ſuppreſſio induxerat, ſubmoveantur, & ut ſyſtema corroboratur.

Quando ab exhalantium atonia inducitur, vel aucta fluidorum aqueorum ratione, reſtituenda eſt ſyſtematis vis tonica, augendæ ſunt conſtantiores fluidorum partes, & ſubmovendi effectus, quos aut ſolidorum laxitas, aut fluidorum tenuitas induxerint. Magna hic regiminis cura habenda eſt; ut victus conſtet ex pane bene fermentato, toſto aut biscocto, ovis, carnium generibus maxime nutritiis, juſculis fortioribus &c. cum libero aromatum calidiorum uſu e. g. raphani equini, cepæ, allii &c. vini etiam Rhenenſis.

Cutis etiam frictio, ſcopula aut panno craſſiore facta hic ſpectat, & multum prodeſt, cum exercitatione quanta ſine fatigatione perferri poteſt. Navigationem quoque, conſentaneum eſt, hac in re multum conducere, utilesque effectus habituram; quatenus fluidorum motum auget, ut emeticum agit, & certiſſimum quod novimus ſudorificum eſt.

Ubi morbus ex atonia oritur, balneum frigidum haud incommodum eſt, eaque medicamenta, quæ ſyſtema corroborant, qualia ſunt Cortex Peruv. Chalybs, &c. &c.

Ubi vero ex vaſorum, veſicularum aut ſuccorum ruptura exoritur, curatio palliativa tantum expectanda eſt.

Inter medicos conſtat, in hydrope parum aut nihil potus utendum eſſe, niſi forte inſigne aliquod ſanguinis momentum adſit, quo in caſu potus acidulos adminiſtrare licet.

Cel. Sydenhamus ægris ſuis præſcribere ſolebat, ut ora aqua frigida, Vitrioli ſpiritu acidula reddita, ſæpius humectarent, aut ad ſitim fallendam, limonii partem vel Tamarindos aliquot in ore aſſidue ſervarent.

Ill. Van Swieten ex Marcello Donato viri cujusdam exemplum memorat, qui a medicis derelictus, continua a liquoribus per totum annum abſtinentia convaluit (*i*)

Hildanus Aſcitæ ſanati hiſtoriam tradit, a potu per menſis ſpatium abſtinendo.

Ce-

(*i*) Vol. IV. pag. 268.

Celeb. MEAD duo *Aſcitæ* potus abſtinentiâ ſanati exempla tradit, acidulis modo ſitim fallentibus (*k*).

GALENUS ſe quosdam hydropibus laborantes vidiſſe narrat, qui a potu per dies quindecim abſtinendo ſanati fuerunt (*l*).

Eademque etiam ratione curationem perfectam memorat PLINIUS (*m*).

Hactenus fluida collecta amovendi ratio diſſertationem hanc exercuit, proxime, quibus rebus ſyſtema corroborandum ſit, dicendum eſt.

Pauci omnino ſunt morbi, in quos æger proclivior eſt, ut relabatur, quam in hydropa; in quo primaria morbi excitandi cauſa præcipue ſpectanda eſt.

Utendum igitur corporis exercitatione, frictionibus, cibo arido, aere ſicco, balneoque frigido, perſtandum etiam in uſu corroborantium aliorumque medicamentorum quæ morbo minuendo inſerviunt; doſis quoque eorum augenda eſt, donec ſolitus ſyſtematis tonus reſtituatur; atque ex optimis, quoad novi, roborantibus medicamentis, quod ſequitur, præcipuum videtur:

℞. Rad. Columb.

Sem. Cardamom. min. decort. āā ℥j. infuſum in vini albi libris duobus per aliquot dies. Duo hujus cochlearia ante prandium ſumenda, præterea ſingula cochlearia bis eodem die.

(*k*) Monita Medica Cap. VIII.
(*l*) Lib. VI § 4. Comment. 8.
(*m*) Lib. 7. Cap. XVIII.

FINIS.